

جف وال: جستار، مقاله، مصاحبه

عکاسی سیال

...گردآوری و ترجمه: پریسا حکیم جوادی

www.ketab.ir

www.ketab.ir

سرشناسه: وال، جف، ۱۹۴۶ م

Wall, Jeff

عنوان و نام پدیدآور: عکاسی سیال، جف وال: جستار، مقاله، مصاحبه / ترجمه و گردآوری: پریرا حکیم جواد

مشخصات نشر: تهران: نشر گیلگمش، ۱۳۹۹

مشخصات ظاهری: ۲۱۹ ص

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۷۷۳-۲-۹

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: کتاب حاضر گردآوری و ترجمه از مقالات مختلف است.

یادداشت: مؤلفان جف وال، دیوید کمپنی، مایکل فرید، پیتر آربورن

یادداشت: نمایه

موضوع: وال، جف، ۱۹۴۶ م -- نقد و تفسیر

موضوع: Wall, Jeff--Criticism and interpretation

موضوع: عکاسان -- کانادا -- سرگذشت‌نامه

موضوع: Photographers--Canada--Biography

موضوع: عکاسی هنری

موضوع: Photography, Artistic

شناسه‌ی افزوده: حکیم جواد، پریرا، ۱۳۶۸، مترجم

شناسه‌ی افزوده: Hakimjavadi, Parisa

رده‌بندی کنگره: TR۱۴۰

رده‌بندی دیویی: ۷۷۰/۹۷۱

شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۷۵۴۵۷۴۵

وضعیت رکورد: فیبا

رده‌بندی نشر گیلگمش: هنر - سینما

عکاسی سیال

جف وال:

جستار، مقاله، مصاحبه

گردآوری و ترجمه

پریسا حکیم جواد

ویراستار: الهام آقاباباگلی

مدیر هنری: سعید فروتن

همکاران آماده‌سازی: ناهید شادیده، سارا علاءالدینی

ناظر تولید: امیرحسین نخجوانی

لیتوگرافی: باختر

چاپ: نقش ایران

تیراژ: ۷۰۰ نسخه

چاپ اول: پاییز ۱۴۰۰، تهران

ناظر فنی چاپ: یوسف امیرکیان

حق چاپ و انتشار محفوظ و مخصوص نشر گیلگمش است.

کوتاه اقتباس و استفاده از این اثر، مشروط به دریافت اجازه‌ی کتبی ناشر است.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۷۷۳-۲-۹

دفتر مرکزی نشر چشمه: تهران، کارگر شمالی، تقاطع بزرگراه شهید گمنام، کوچه‌ی چهارم، پلاک ۲. تلفن: ۸۸۳۳۳۶۰۰ — کتابفروشی نشر چشمه‌ی کریم خان: تهران، خیابان کریم خان زند، نیش میرزای شیرازی، شماره‌ی ۱۰۷. تلفن: ۸۸۹۰۷۷۶۶ — کتابفروشی نشر چشمه‌ی کورش: تهران، بزرگراه ستاری شمال، نیش خیابان پیامبر مرکزی، مجتمع تجاری کورش، طبقه‌ی پنجم، واحد ۴. تلفن: ۴۴۹۷۱۹۸۹ — کتابفروشی نشر چشمه‌ی آرن: تهران، شهرک قدس (غرب)، بلوار فرحزادی، ترسیده به بزرگراه نیایش، خیابان حافظی، نیش خیابان فخارمقدم، مجتمع تجاری آرن، طبقه‌ی ۲. تلفن: ۷۵۹۳۵۴۵۵ — کتابفروشی نشر چشمه‌ی بابل: بابل، خیابان شریعتی، روبه‌روی شیرینی‌سرای بابل. تلفن: ۳۲۳۳۴۵۷۱ (۰۱۱) — کتابفروشی نشر چشمه‌ی کارگر: تهران، کارگر شمالی، تقاطع بزرگراه شهید گمنام، کوچه‌ی چهارم، پلاک ۲. تلفن: ۸۸۳۳۳۵۸۳ — کتابفروشی نشر چشمه‌ی دلشدگان: مشهد، بلوار وکیل آباد، بین وکیل آباد ۱۸ و ۲۰ (بین هفت‌تیر و هنرستان)، پلاک ۳۸۶. تلفن: ۳۸۶۷۸۵۸۷ (۰۵۱) — کتابفروشی نشر چشمه‌ی رشت: رشت، خیابان معلم، میدان سرگل، ابتدای کوچه‌ی هفدهم. تلفن: ۲۱۴۹۸۴۸۹ (۰۹۰) — کتابفروشی نشر چشمه‌ی البرز: کرج، عظیمیه، بلوار شریعتی، مرکز تجاری فرهنگی مهادمال، طبقه‌ی پنجم. تلفن: ۳۵۷۷۷۵۰۱ (۰۲۶)

www.cheshmeh.ir

cheshmehpublication

cheshmehpublication

تلفن پخش کتاب چشمه: ۷۷۷۸۸۵۰۲

فهرست

۷	مقدمه‌ی مترجم
۱۱	«نشانه‌های بی تفاوتی»: جنبه‌های عکاسی هنر مفهومی یا به مثابه‌ی آن / جف وال
۱۱	پیش درآمد
۱۴	۱. از رپرتاژ به مستندسازی با عکس
۳۷	۲. آماتورسازی
۵۵	یادداشت‌ها
۵۷	چارچوب‌های مرجع / جف وال
۶۹	«نموداری نظری در کلاسی خالی»: تصویر برای زنان اثر جف وال / دیوید کمپنی
۸۰	نمودارها
۸۵	اپتیک کام‌خواه
۹۲	جلو و عقب
۹۷	درسی کمرنگ‌شده
۱۰۱	مردگان زنده
۱۰۶	یادداشت‌ها
۱۰۹	جف وال، ویتگنشتاین، و امر روزمره / مایکل فرید

۱۴۵	یادداشت‌ها
۱۵۵	هنر در پی عکاسی، در پی هنر مفهومی / مصاحبه‌ی پیتر آذربورن با جف وال
۱۵۹	کامرشپیل
۱۶۶	مقیاس
۱۷۲	رسانه در هنر معاصر
۱۸۰	تقلیل پدیدارشناختی فرید
۱۸۶	تأثیر وار هول
۱۸۸	بازتولید‌پذیری و تکنیکی
۱۹۱	حیطه‌ی رخداد / مصاحبه‌ی دیوید کمپنی با جف وال
۲۰۷	نمایه

www.ketab.ir

مقدمه‌ی مترجم

کتاب حاضر تلاشی است برای آشنا کردن جامعه‌ی فارسی‌زبانِ علاقه‌مند به عکاسی با اندیشه‌ها و نظریه‌پردازی‌های این عکاس صاحب‌نظر و آنچه درباره‌ی برخی آثار او نوشته‌اند. جستارها، مقالات، و مصاحبه‌های این مجموعه بر این اساس انتخاب شده‌اند که هم اندیشه‌ی خود عکاس و هم آرای تحلیلگران درباره‌ی کار وی را به خواننده معرفی کنند.

جف وال متولد ۱۹۴۶ در ونکوور کانادا است. در دانشگاه بریتیش کلمبیا تاریخ هنر خواند و پس از آن در انستیتو هنر کورتولد در لندن تحصیلات خود را ادامه داد. از نیمه‌ی دهه‌ی هفتاد به عکاسی رنگی پرداخت و چندی بعد به سوار کردن اسلایدهای رنگی در ابعاد بزرگ روی جعبه‌های نور روی آورد. این شیوه‌ی بازنمایی عکس در کار وال به این علت مورد توجه است که، از دید بسیاری از منتقدان، عکس را در ابعاد تابلو (نقاشی) غربی به دیوار گالری یا موزه بازمی‌گرداند. در اوایل دهه‌ی نود، وال آغاز به بهره‌گیری از تکنیک‌های مونتاژ دیجیتال در عکاسی خود کرد. در کنار اشتغال به عکاسی، وال درباره‌ی روند عکاسی و ارتباط آن با هنرهای دیگر (به‌ویژه هنر مفهومی) در قرن بیستم و نیز چگونگی کار عکاسانه‌ی خودش دست به قلم برده است. وی شناخته‌شده‌ترین عضو گروهی از هنرمندان

اهل ونکوور است که از اواخر دهه‌ی شصت کارشان با یکدیگر مرتبط بوده است و به مکتب ونکوور (به‌ویژه در مفهوم‌گرایی عکاسانه) معروف شده‌اند.

در دو فصل نخست کتاب حاضر، به اندیشه‌ی جف وال در باب عکاسی (به طور عام) و نیز کار خودش (به طور خاص) در قالب دو جستار به قلم خود او پرداخته شده. در جستار اول، با پی‌گیری رابطه‌ی عکاسی و هنر مفهومی، تبدیل شدن عکاسی مطبوعاتی به هنری مدرنیستی در قرن بیستم بررسی می‌شود و کلاف درهم‌پیچیده‌ی روند این تبدیل در غرب به شیوه‌ای خاص او باز می‌شود. جستار دوم، که لحنی شخصی‌تر دارد، درباره‌ی شیوه‌ی مواجهه‌ی وال با آثار استادان هنرمند متقدم بر خودش در هنرهای گوناگون (به‌ویژه نقاشی و سینما) و چگونگی تأثیرپذیری او از هنر آن‌هاست.

در فصل سوم، جوید کمپنی، نویسنده و هنرگردان بریتانیایی و مدرس دانشگاه وست‌مینستر لندن، به تحلیل تصویر برای زنان می‌پردازد که شاید مهم‌ترین اثری باشد که وال با آن شناخته می‌شود. او در مورد چگونگی سازمان یافتن و به نمایش درآمدن این اثر و ارتباط آن با آثار هنرمندان دیگر (اعم از نقاشان، عکاسان، و هنرمندان مفهومی) بحث می‌کند و دل‌انگیزه‌ها از انفعال بی‌قرار شخصیت‌های آثار وال و مرگ‌آلودگی این آثار می‌نویسد.

در فصل چهارم، مایکل فرید، نظریه‌پرداز و مورخ هنر سرشناس امریکایی و استاد دانشگاه جانز هاپکینز، تحلیلی غامض از دو اثر کم‌تر شناخته‌شده‌ی وال به دست می‌دهد. سعی وی بر این است که نشان دهد وال، با تمرکز بر امر روزمره در این آثار، به سوی ضدتئاتری حرکت کرده است. شالوده‌ی نظری این تحلیل مفاهیم استغراق^۱ و تئاترگونگی^۲ است، که فرید با نگاه به نقاشی قرن نوزدهم در اروپا صورت‌بندی کرده است، و مرتبط ساختن این مفاهیم با متنی مغفول از ویتگنشتاین.

دو فصل آخر کتاب به دو مصاحبه با جف وال اختصاص دارد. مصاحبه‌ی اول را پیتر آزیورن، استاد و رئیس مرکز پژوهش در باره‌ی فلسفه‌ی مدرن اروپایی در دانشگاه کینگستون لندن، انجام داده است. او نقش نظریه در کار وال و نیز رابطه‌ی میان عکاسی و نوشتار نقادانه‌ی وی را پی جویی می‌کند، و می‌کوشد نشان دهد جستار بلند وال با عنوان «کامر شپیل دن گراهام» در تکوین ژانر تاریخ‌نگاری تجدید نظر طلبانه‌ی هنر دهه‌ی شصت و اوایل دهه‌ی هفتاد چه نقشی داشته است. پرسش‌های آزیورن و پاسخ‌های وال موضوعاتی چون مقیاس اثر هنری، رابطه‌ی هنر با رسانه و پیچیدگی این رابطه در هنر معاصر، کیفیت اثر هنری، تأثیر اندی وارهول در هنر معاصر، باز تولید پذیری عکس، و تمایل وال به خلق تصویر یگانه‌ی خود آیین و پرهیز از خلق مجموعه عکس را در بر می‌گیرد. مصاحبه‌ی دوم را دیوید کمپنی، که پیش از این معرفی شد، انجام داده است. او از بازگشت نقش مایه‌ها^۱ در کار وال و چگونگی مواجهه‌ی وی با سوژه‌های آثارش می‌پرسد و وال، با بحث از تابلو غربی، شیوه‌ی عملکرد خودش، و نحوه‌ی کارگری وینوگراند، تلاش می‌کند جایگاه کار خود را در طیف وسیع شیوه‌های عکاسی روشن سازد. جنبه‌ی سینمایی کار وال و منابع الهام وی بخشی دیگر از این گفت‌وگوست.

کتاب حاضر یک دوره‌ی حدوداً بیست‌ساله از فعالیت فکری و عملی جف وال را در بر می‌گیرد. دل مشغولی من به موضوع تصویر، و به طور خاص تصویر عکاسانه و سینمایی، الهام‌بخش گردآوری این جستارها، مقالات، و مصاحبه‌ها در یک مجلد به زبان فارسی بود. از استاد عزیزم، جناب آقای دکتر امیر نصری، که مشوق و راهنمای من حین گردآوری و ترجمه‌ی این کار بودند، سپاس گزارم.